
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
В АМЕРИЦІ
ВІДДІЛ У ДІТРОЙТ

УКРАЇНСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ ТОВАРИСТВО
В КАНАДІ
ВІДДІЛ У ТОРОНТО

ЗУСТРІЧ

31 ЛИПНЯ 1954

В ТОРОНТО

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

В АМЕРИЦІ

Відділ у Дітроїт

УКРАЇНСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ ТОВАРИСТВО

В КАНАДІ

Відділ в Торонто

З У С Т Р І Ч

31 липня 1954.р.
в Торонто.

УЧАСНИКИ ЗУСТРІЧІ

ТУІА - Відділ Дітройт:

інж.Ярослав Варивода
" Богдан Гуляй
" Роман Крохмалюк
" Дмитро Лісовський
" Атанас Міллич
" Богдан Сторожук

УТТК - Відділ Віндзор:

інж.Омельян Саламон

УТТК - Відділ Торонто:

інж.Степан Бровчук
" Василь Зацик
проф.др. " Євген Вертипорох
" Леоніда Вертипорох
" Мирон Граб
" Степан Геник-Березонський
" Андрій Федина
" Михайло Кміт
" Мирослав Козій
" Олександр Кузьмінський
" Володимир Мазяр
" Лев Пилявський
" Мирослав Пузяк
" Юрій Пясецький
" Сильвестер Ремеза
" Роман Романчукевич
" Осип Сщінський
" Зенон Татарський
" Василь Тодорів
" Михайло Цибульський

П Р О Г Р А М А

1. ВІДКРИТТЯ - інж.Василь Тодорів-Голова УТТК Відділу Торонто.

2. ВИБІР ПРЕДСІДНИКА.

3. ПОКЛИКАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ.

4. ПРИВІТАННЯ ВІД ЦЕНТРАЛЬ І ВІДДІЛІВ.

інж.Богдан Сторожук-Містоголова Відділу ТУІА в Дітройт,
інж.Степан Генник-Березовський-Голова УТТ-па у Канаді,
інж.Василь Тодорів-Голова УТТК Відділу в Торонто.

5. З'ЯСУВАННЯ ЦІЛІ ЗУСТРІЧІ

інж.Роман Крохмалюк-Відділ ТУІА в Дітройт,
інж.Мирослав Козій-УТТК Відділ в Торонто.

6. ІНФОРМАЦІЇ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ЦЕНТРАЛЬ ТА ВІДДІЛІВ.

інж.Дмитро Лісовський-Голова Відділу ТУІА в Дітройті,
інж.Михайло Цибульський-УТТК Відділ Торонто,
інж.Лев Пилявський-УТТК Відділ Торонто,
інж.Омелян Саламон-УТТК Відділ Віндзор.

7. ЗАПИТИ.

8. ПРОЄКТ СКЛИКАННЯ З'ЇЗДУ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ.

інж.Богдан Гуляй-Відділ ТУІА в Дітройт,
проф.др.інж.Є.Вертипорох-УТТК Відділ Торонто.

9. ПИТАННЯ ОРГАНІЗУВАННЯ СВІТОВОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ.

інж.Атанас Мілянич-Відділ ТУІА в Дітройті,
інж.Михайло Кміт-УТТК Відділ Торонто.

10. ДИСКУСІЯ.

11. СХВАЛЕННЯ РЕЗОЛЮЦІЙ.

II.

- СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ -

Товариська Зустріч представників Відділів ТУІА-Відділ Дітройт та УТТ-во Відділи Віндзор і Торонто, яка відбулася дня 31.липня 1954.р. у приміщенні Літературно -Мистецького Клубу в Торонто.

1. Зустріч відкрив та привітав присутніх інж.В.Тодорів/УТТ-во Відділ Торонто/.
2. Приявні учасники вибрали предсідником Зустрічі др.інж.Є.Верти-пороха та покликали на секретарів:
 - 1.інж.Сторожука-ТУІА-Дітройт
 - 2.інж.З.Татарського-УТТ-Торонто
3. До Президії ввійшли представники Відділів:
 - 1.інж.С.Геник-Березовський- УТТ-во Канада
 - 2.інж.Д.Лісовський - ТУІА Відділ Дітройт
 - 3.інж.О.Саламон - УТТ Відділ Віндзор
 - 4.інж.В.Тодорів - УТТ Відділ Торонто
4. Інж.Б.Сторожук, містоголова ТУІА-Відділ Дітройт, вітає учасників Зустрічі в імені Централі ТУІА в Нью-Йорк та Відділу ТУІА в Дітройті. Він представляє делегатів ТУІА Відділ Дітройт. Опісля відчитує листа Централі ТУІА з Нью-Йорку з побажанням успіхів в Товариській Зустрічі.

Інж.С.Геник-Березовський, -голова УТТ Канада, бажає успіху у намаганні посилити мією зустрічю зближення обох інженерських Товариств і довести до повної їх співпраці.

Інж.В.Тодорів, -голова Відділу УТТ-Торонто, як господар зустрічі, вітає всіх присутніх і бажає успіхів в нарадах.
5. Далі були доповіді: їх друкуємо в черзі виголошення.

Інж.Роман Крохмалюк

НАПРЯМНІ НАШОЇ СЬОГОДНІШНЬОЇ ЗУСТРІЧІ.

Великий воєнний бурезій розкинув нас, українських інженерів і техніків, по різних частинах світу, зокрема по безмежних просторах Канади й Америки. Силою обставин перервалися на якийсь час дружні зв'язки зі знайомими, розірвалася організаційна мережа і спинилася наукова праця. Та все це не тривало надто довго. В обох країнах, зокрема по їх більших містах, почали творитися гуртки інженерів, що вперто і послідовно приступили до організаційної праці, хоч час і матеріяльні обставини не завжди на це дозволяли. Так у розмірно короткому часі постали дві організації українських інженерів із централіями, а саме "Українське Технічне Товариство у Канаді" в Торонті і "Товариство Українських Інженерів в Америці" в Нью-Йорку.

Кожне з цих товариств, поборовши організаційні труднощі, представляє сьогодні разом зі своїми відділами поважний чинник у житті нашого народу в Канаді та З.Д.Америки. Не хочу аналізувати цього вкладу праці, що його оба Товариства до сьогодні дали і далі дають, діючи збірно як організації і через своїх поодиноких членів. Слід однак відзначити нашу загальну діяльність на полі науки, народньої господарки, літератури й мистецтва, а зокрема-поважну участь інженерів у суспільній праці для добра українського народу. На мою думку оба Товариства завершили свій організаційний етап у Країнах свого побуту і остає тільки одиноким завданням: продовжувати цю працю надалі.

Наступним етапом діяльності являється співпраця обох центральних Товариств між собою.

На цю тему появлялися вже від довшого часу короткі дискусійні статті у бюлетенях та журналах обох Товариств.

Тимто наша сьогоднішня зустріч, це вислід наших спільних побажань, це

перша спроба нав'язати особистий контакт і живу співпрацю між нами. Делегати Товариства Українських Інженерів, Відділ у Дітройті, є уповноважені Головною Управою Товариства Українських Інженерів в Нью-Йорку цей контакт налагодити.

Думаю, що наша сьогоднішня зустріч доведе до устійнення головних напрямних цієї співпраці, якої завершенням мав би бути 3'їзд Українських Інженерів Канади та З.Д.А. у слідуючому році. На цю тему окрему дискусійну доповідь виголосить колега Гуляй з Дітройту. 3'їзд Українських Інженерів Канади й Америки мав би зайнятися у майбутньому далшим етапом нашої праці, а саме тим, щоб скликати Всесвітній Конгрес Українських Інженерів, якого ціллю буде створення "Федерації Українських Інженерів у Вільному Світі".

Ідеї і цілі нашої сьогоднішньої зустрічі здорові і реальні. В цьому запорука їхнього успіху.

Інж. Мирослав Козій

ЦІЛЬ НАШОЇ ЗУСТРІЧІ

Тих кілька годин сьогоднішньої зустрічі першої в історії нашого товариства і так нами побажаної, хочемо посвятити дискусіям, які є неможливі дорогою листування.

Одною з важких, а zarazом і важких проблем є питання співпраці між товариствами на теренах різних держав, а також зв'язків між відділами.

Наші бюлетені постійно підкреслюють значення такої співпраці, а вислані листи з ціллю співпраці залишаються без відповіді. Автім кожній управі чи поодинокому членові товариства цікаво і корисно знати як організовані його колеги по фаху, які в них можливості праці і що дають вони українській нації.

Усі знаємо, що деякі наші інженери займають відповідальні становища, а інші не можуть найти жодної фахової праці. Яка ж причина цьому? Вік, незнання мови, брак щастя чи ініціативи? Відповідь на такі чи інші клопітливі питання можемо дістати тільки, коли втримуватимемо зв'язок.

Про життя і діяльність інженерів у Канаді можемо тільки від них самих довідатися, так як про винахід інженера в Австралії не скаже нам американець, а тільки австралієць, якщо цей винахід не був світового значення.

Зв'язок допоможе нам, кожному зокрема, застановитись над своїми справами, додасть охоту до праці і бажання зробити крок у перед особисто і ставно-організаційно.

Те, що ми всі дуже зайняті, що маємо родинні обов'язки, а також право піти до кіна, чи на спортові змагання, оправдує нас тільки частинно в наших занедбаннях. Зате не оправдує нас зовсім те, що подібні місцеві чимсь більші товариства не вив'язуються зі своїх обов'язків. Не оправдує поно нас тому, що їхні члени виросли в іншому середовищі, а ми приїхали з країни, де життя товариств стояло на відповідному рівні.

Велике значення має приспонування нових членів і то членів дійсних, а не паперових.

Улаштування рефератів дуже корисне як для прелегента так і для слухачів.

Одна з дуже важких професійних проблем-це справа одержання праці, чи то першої фахової праці чи зміненої на кращу. В тому випадку треба брати за взір деяких місцевих інженерів, які інформують один одного про вільні місця, дають опінії, або навіть протегують колегів-кандидатів.

Ще одна проблема над якою варто дискутувати-це справа підприємств. Панове з Дітройту напевно поспробують заохотити нас до подібного кроку, який вони зробили засновуючи будівельну спілку. Тут виринає питання, які можливості в тому напрямку має Відділ Торонто зі своїми 50-тьма членами Товариства.

6.

Інк. Дмитро Лісовський

ІНФОРМАЦІЇ ПРО ВІДДІЛ ТУІА В ДІТРОЙТІ

Ідея організування українських інженерів і утворення Відділу ТУІА в Дітройті зродилася вже в жовтні 1950 р., а її носіями і пропагаторами були інженери: Роман Крохмальк, Модест Макар і Орест Семчишин, які й створили Ініціативний Комітет, очолюваний першим із них.

Основуючі збори, що відбулися 26.11.1950 р. вибрали тимчасову Організаційну Управу в склад якої увійшли всі члени Ініціативного Комітету та інж. Іван Пенчак."

Завданням Управи було: а/втримувати зв'язок із Централєю ТУІА з метою одержувати всі потрібні інформації в справі організації Відділу; б/оформити передбачену статутом кількість нових членів ТУІА, потрібну для утворення Відділу; в/фактично і формально організувати Відділ та подбати, щоби його затвердила Централь ТУІА і г/скликати Перші Загальні Збори Відділу.

Після затвердження Відділу в Дітройті Головною Управою ТУІА дня 17.січня, 1951 р., відбулися Перші Загальні Збори дня 18.березня, 1951 р. в присутності 16 повноправних членів ТУІА, які вибрали першу Управу Відділу.

Перші Керівні Органи Відділу почали діяти за ось такою програмою праці: 1/Розшукування укр. інженерів на терені Дітройту та прислужування їм до організованої праці і членства ТУІА; 2/Скликування частих сходів з рефератами на фахові та загальні теми, опрацьовані і виголошувані на академічному рівні; 3/Створення відповідної атмосфери для взаємного пізнання себе, для зв'язку та товариського співжиття; 4/Винайняття відповідної для цих завдань домівки; 5/Прикувати до того, щоби колеги працювали за їхнім званням або щонайменше зближеним до нього; Налаштування знайомств і зв'язків із американськими впливовими кругами та використання таких зв'язків для добра української справи; 7/Заходи для вступу до Т-ва американських колег-інженерів українського походження; 8/Пропаганда за відданням частини часу громадській праці в користь української спільноти в Дітройті.

Перша Управа Відділу негайно подбала про підшукування домівки, догідної для праці Відділу. В тій цілі найнято залу в місцевому Пластовому Домі, де і досі відбуваються засідання Управи та місячні членські сходи. Інколи у випадку потреби, як от для чайних вечорів або родинно-товариських зустрічей, користуємося спеціально найнятими залами в Інтернаціональному Інституті, в Українсько-Американському Осередку або інших.

Впродовж трьох і піврічного існування наш Відділ поступово зростає кількісно, міцнішає та поширювався в своїй організаційній побудові, був організатором, спонсором і учасником нових укр. товариств, установ, більшших імпрез, загальних укр. святкувань і маніфестацій на терені Дітройту.

Сьогодні Відділ наш є на терені Дітройту чи не найповажнішим товариством, із доброю славою, відомий своєю здоровою ініціативою, діловим підходом до різних справ, подаванням нових проєктів та поступовим і вишуканим їх реалізуванням. Члени Відділу приймають діяльну участь в громадському житті нашої національної групи працюючи жертвенно в різних організаціях, установах і товариствах і навіть очолюють їхні Управи. Відділ наш, що об'єднує членів з різними політичними переконаннями, є товариством цілковито аполітичним і тільки професійним, але разом з тим воно виступає згідно в загально-українських справах і бореться всяке розбивання, монополізацію, паралельність.

Згідно зі статутами ТУІА його членом може бути тільки особа із закінченою високою технічною школою та з титулом інженера. В останніх ро-

ках одначе поширено право вступу до Т-ва для осіб з іншим званнями як: землемірів, математиків, фізиків, гірників, геологів та економістів, які закінчили високошкільні студії.

Картина складу членства нашого Відділу за званнями по сьогоднішній день така:

1. Інж. лісників-	13	6. Інж. електриків-	4
2. " агрономів-	10	7. " механіків-	3
3. " будівельних-	7	8. " фізиків-	1
4. " хеміків-	6	9. Інж. психотехніків-	1
5. Інж. і д-рів економії-	6	Разом	51

Картина поступового зросту членства Відділу виглядає так:
В дні I. Загальних Зборів 18. III. 51. р. - 20 повнопр. членів
" II. " " 20. I. 52. р. - 23 " "
" III. " " 17. I. 53. р. - 25 " "
" IV. " " 20. XII. 53. р. - 36 " "
Сьогодні - 31. VIII. 54. Відділ має - 51 повнопр. членів

Рух членства був наступний:

Вступило до ТУІА через членство у Відділі-	55
" " і перенеслися до Відділу	1
Разом	56
Виступили з ТУІА і членства у Відділі на	
власне бажання	3
Перенеслися до Відділу в Нью-Йорку	1
Помер	1
Залишаються членами Відділу на сьогодні -	51
Разом	56

На цей день члони Відділу замешкують:

В Дітройті-	47	в Сн Арбор/Мішиг./-	2
В Лос Анджелос/Каліф./ -	1	в Ленсінг. "	1

Стан zatrudнення наших членів є такий:

Працюють за званням -	13	Доповнюють Студії-	5
" як креслярі -	7	Без праці-	6
" не за званням -	20	Разом	51

Досі наш Відділ не мав фахових секцій, але восени цього року Управа має на увазі створити їх. Вони будуть об'єднувати членів з одними або зближеними званнями і дадуть змогу членам поглибити та доповнити своє фахове знання.

Почавши з 1-ої березня, 1952. р. Відділ щомісячно видає на цикльостилі свій "Бюлетень", який служить скріпленню внутрушнього зв'язку між Управою і членами через інформування членів про діяльність Відділу. "Бюлетень" ми розсилаємо: Централі ТУІА в Нью-Йорку, всім Відділам ТУІА, Редакції Органу Т-ва "Вісті", Відділам УТТ Канади в Торонто і у Віндзорі, нашим науковим установам НТШ та УВАН, їхнім місцевим Відділам, як також іншим організаціям і професійним товариствам незорганізованим ще в Т-ві інженерам і укр. студентам американських високих технічних шкіл, з метою прислати їх для Т-ва в майбутньому. Для видавання "Бюлетеню" та зменшення його коштів, як рівнож для кореспонденційних потреб, ми придбали в минулому році цикльостиль, а в цьому році купили машину до писання з українськими черенками.

Розсилаючи наш "Бюлетень" до Відділів ТУІА і УТТК, ми сподівалися в цей спосіб обмінюватися взаємно інформацією та думками на деякі спіральні теми. Одначе на превеликий жаль, цього досі немає. Лиш Централь ТУІА та редакція органу "Вісті" використовують наші інформації, звіти, про-

позицій та відповідно реагують на них або на сторінках "Вістей", або в окремих точках обіжників, за що ми їм дуже вдячні. Але ми ще не чули баганої критики і жодної думки від Відділів обох Товариств і саці дуже мало знаємо про їхню діяльність.

З метою кращого особистого пізнання членів між собою і більшого їх зацікавлення товариським життям, Відділ уряджує регулярні місячні сходни членів в програму яких входять: доповідь та обговорення і погадження різних справ Відділу, про які інформує Управа. Досі Відділ відбув 22 членських сходин, на яких прочитано 21 рефератів на різні теми. Пересічна участь від 50% до 80% загальної кількості членів.

Крім того для утворення дійсно суцільної інженерської родини, в якій всі були б знайомі зі собою і не почуралися чужими - Відділ улаштує чайні вечори, товарисько-родинні зустрічі, в яких участь беруть члени, їхні родини та студентська молодь. Такі зустрічі мають свою розвагову програму та проходять з великим успіхом. Досі Відділ улаштував 3 чайні вечори одну товарисько-родинну зустріч та один пікнік.

Всі згадані імпрези та їхні програми були влаштовані майже власними силами членів та їхніх родин, з власних фондів, за допомогою власних засобів переїзду та без особливого розрахунку на прибуток, а лише з метою скріпити дійсно гризні товариські взаємини.

Треба зазначити, що підчас нашого чайного вечора, що відбувся 30.III. 1952.р. з цікавою і багатомистецькою програмою, постановлено створити Літературно-Мистецький Клуб у Дітройті. Після обміну думок на цю тему першим спонсором Літ.-Мист. Клубу став наш Відділ.

Також наш Відділ був першим спонсором Кредитової Спільки "Самопоміч" в Дітройті, заснованої в 1952.р., яка сьогодні нараховує біля 430-ти членів надників з їхніми окладностями понад \$ 170.000.00.

Відділ також був спонсором величавого симфонічного концерту, улаштованого Літературно-Мистецьким Клубом 2.лютого, 1953.р., для відсяткування квілок Миколи Лисенка, батька української музики. Члени Відділу брали активну участь в його організації та видатно підтримали матеріально за купленням понад 100 квитків вступу.

Відділ є членом: Українського Конгресового Комітету Америки, місцевого Т-ва "Рідна Школа" та американської організації "United Foundation".

Відділ та його члени брали участь в організації та в самому маніфестаційному поході й вічу, улаштованому в 1953.р. в Дітройті з нагоди 20-ліття штучного голоду в Україні.

Відділ утримує зв'язки з такими місцевими організаціями і товариствами: Відділ "Б.У.А.Н.", Відділ "НТШ", Відділ Т-ва Укр. Лікарів в Америці, "Об'єднання Б.Укр. Вояків", "Пласт", "Пластприят" та "Об'єднання Українських Техніків".

У м-ці квітні ц.р. засновано в Дітройті, за почином і підтримкою наших членів будівельну спілку під назвою "Briarcrest Building Co.", якої акціонерами в кількості 11-ти осіб є наші члени, які закупили 32% загальної кількості акцій, а в її дирекції маємо також двох наших колег. Спілка ця вже купила фарму і має на увазі її парцеляцію та поступове забудування у висліді чого постала б українська оселя. Під цю пору на території цієї фарми відбувається пластовий табір.

Наш Відділ, в порозумінні з Пластовою Станицею в Дітройті, був організатором окремого Комітету для переведення в життя закупу т.зв. Загальноукраїнської Фарми для вжитку української спільноти в Дітройті, беручи в першу чергу до уваги потреби нашої організованої молоді. Цей Комітет, у якому працюють також наші члени, організує окрему кооперативу та збирає членів для неї. Він має вже опрацьований статут і підшукав відповідний об'єкт.

Як репрезентант Централі ТУІА наш Відділ брав участь у похороні проф. Б.Іванницького, заслуженого укр. діяча і вченого та почесного члена ТУІА, що відбувся 9.квітня, 1953.р. в Дітройті. У цьому році Відділ привітав свої квітневі членські сходни вшануванням його світлої пам'яті.

Фонди Відділу складаються із: 1/50% від вписового і членських внесків; 2/добровільної складки; 3/скромні доходи з улаштуваннях ім-през.

Щодо зовнішніх зв'язків Відділу, то безумовно найкращі є вони з Централєю в Нью-Йорку, яку з наших членів відвідав особисто кол. А. Міяннич: в 1952 р. - як голова Управи і в 1953 р. - як референт зв'язку і делегат Відділу на 6-ті Звичайні Загальні Збори ТУІА. Коли мова про зв'язок з Відділами ТУІА - то ми обмежуємося тільки до висилання святочних привітів та нашого "Бюлетеню".

В червні н-ці ц.р. вдалося нав'язати особисте знайомство та обмін думками на тему товариської співпраці з членами Управи новоутвореного Відділу ТУІА в Клівленді.

Щодо зв'язку з У.Т.Т. Канада, то в цьому нам надзвичайно пощастило здійснити минулорічні плани попередньої Управи Відділу. Ми заїзнилися з Відділом у Віндзорі під час пікніку, улаштованого з тою метою у Віндзорі дня 27.6.ц.р., а сьогодні знайомимося з Централєю і Відділом У.Т.Т.К. в Торонто під час цієї прийомної товариської зустрічі.

Інж. Михайло Цибульський

УКРАЇНСЬКЕ ТЕХНІЧНЕ ТОВАРИСТВО У КАНАДІ

Ініціаторами постанови "Українського Технічного Товариства у Канаді" була група українських інженерів, замешкалих в Торонто. На організаційних сходах восени 1949 р. прийшли були інженери: д-р. С. Вертипорох, Л. Вертипорох, Т. Горохович, М. Кміт, М. Пузак та Логінський. Вони вибрали тимчасовий організаційний комітет, у складі: др. інж. С. Вертипорох - голова, інж. М. Кміт - секретар і скарбник. Комітет мав виготовити статут для товариства, організувати більше членів та скликати Основні Загальні Збори.

Після кількомісячної організаційної праці відбулися в травні 1950 р. Основні Загальні Збори Товариства, що назвало себе: "Товариство Українських Інженерів і Техніків у Канаді". Загальні Збори вибрали управу до якої увійшли: др. інж. С. Вертипорох - голова, інж. Б. Гадзевич - секретар, інж. Л. Кулинич - скарбник і інж. М. Кміт - член і Контрольну Комісію інж. О. Сецинський і А. Палій.

Новозорганізоване Товариство покляло собі за завдання: а/зorganizувати всіх інженерів українців на терені Торонто та в інших канадійських центрах, б/допомогти членам улаштуватися на працю у нових обставинах у Канаді, в/опікуватися студіючою технічною молоддю, г/утримувати товариське життя поміж членами Т-ва, г/нав'язати зв'язки з іншими українськими та канадійськими професійними товариствами, д/сконсолідувати українські технічні товариства в одне тіло.

Перший період існування Товариства можемо назвати періодом організації. Метою було зорганізувати як найбільше членів, що й увінчалось успіхом. Стан членства із 18 на Основних Загальних Зборах зріс до 35 при кінці 1950 р. Ширші сходи з доповідями давали членам можливість вислухати цікаві думки та поділитися з другими членами власними спостереженнями. Щоб повідомляти членів про розпорядки, обов'язки інженерів у Канаді, про можливості фахового zatrudнення, про життя і працю других Товариств та інше, Управа видавала інформативний Бюлетень Товариства. Дальшим кроком було організування Відділів Товариства. І так в 1951 р. постали два Відділи Т-ва в Монреалі із 18 членами та в Сarnії із 8 членами. В 1953 р. постали дальші відділи, а саме у Віндзорі /12 членів/ та Вінніпегу /15 членів/. Цього року Т-во зорганізувало Відділ в Едмонтоні, якого Основні Загальні Збори відбудуться у місяці вересні.

Чисельний стан УТТ-ва сьогодні такий:

Відділ Торонто	- 52
" Монреаль	- 20
" Сарнія	- 6
" Віндзор	- 10
" Вінніпег	- 20
разом	108 членів.

Зі зростом Товариства інформативний Бюлетень поміщує матеріали із життя всіх Відділів, та координує їхню працю.

Разом з організаційною працею Товариство старалося допомогти членам дістати працю за фахом. З цієї метою організовано в 1952.р. курс креслення/топографічний/ для перевишколення деяких членів, агрономів, лісників/ на креслярів та уможливлення їм цим способом легше знайти роботу. Курс цей провадить даром інж.Р.Романчукевич і В.Личенко. У курсі бере участь 25 осіб, у тому дехто з поза Товариства. Бачучи заінтересування учасників курсів в інших галузях технічного креслення, Товариство по розумілося з "Борд оф Едукейшен" міста Торонто, і він zorganizував при одній із Технічних Шкіл курс креслення виключно для новоприбулих. Викладачами-перекладчиками на цих курсах були члени Т-ва. Далі Товариство нав'язало і втримус до сьогодні з "Канадіан Сітізеншип Консіль" та через нього як теж через особисті знайомства старається примістити членів на кращу працю. Як приклад хай послужить інж.Р.Романчукевич, за якого рекомендацією одержало понад 10 наших членів працю креслярів.

Товариство пам'ятало і про наших студентів. Увійшовши в контакт із Студенським Клубом при Університеті в Торонто, Товариство запрошувало його членів на наші сходини та забави Т-ва та висилало їм Бюлетень. Так у ділено допомогу студентові технічного Відділу Торонтонського Університету /\$50/. Про студентів-залишенців в Європі Товариство теж пам'ятало. Товариство має сталий контакт з КодУС-ом, та висилає датки на будову дошук Укр. Політехніки в Мюнхені, на УТГІ /УГА/, Вільний Український Університет та НТШ.

Щоб нав'язати тісніші товариські зв'язки поміж членами, Товариство організує чайні вечори /один з них "Андріївський Вечір"/ та забави. На загал, ці вечірки і забави, на яких бувають і гості, проходять з успіхом.

У праці назовні Товариство старалося нав'язати листовий та безпосередній контакт з іншими Українськими Технічними Товариствами. По сьогодні УТТ-во є в контакті з ТУІА в Нью-Йорку та його відділом у Дітроїті та з Товариством Укр. Інженерів і Техніків у Німеччині, крім того Товариство кореспондує з інженерами-українцями в Англії, Австралії та по-люднозій Америці. Щоб скріпити товариський зв'язок братніх технічних Товариств північної Америки та зазнайти чужинців з існуванням Товариств українських інженерів, Товариство zorganizувало 1952.р. "І 3'їзд Укр. інженерів Америки й Канади". Хоч 3'їзд не зипав так, як було пляновано, і в дійсності нав характер 3'їзду інженерів Канади/тому що Америка не була ніким репрезентована, за винятком кількох принагідних гостей/ все таки про організоване життя українських інженерів світ довідався. 3'їзд привітали: Т-во Укр. Інженерів і Техніків в Німеччині, Товариство Абсолютів Української Господарської Академії, Висока Політехнічна Школа в Мюнхені, Товариство Прихильників Української Господарської Академії та ТУІА в Нью-Йорку. Резолюцію 3'їзду вислано до університетських властей у Торонто, до Департаменту Іміграції в Оттаві, до всіх Канадійських професійних організацій та до канадійської радіовисильні. Усі вищенаведені канадійські інституції відписали до управи УТТ-ва, а радіовисильня передала Резолюцію І 3'їзду в програмі українського Голосу Канади. Розуміючи вагу інженерів у суспільному житті Товариство активно взяло участь у компанії Червоного Хреста, у великій мірі причиняється до зас-

нування Товариства Українських Професіоналістів-Інтелектуалів та відсвяткувало академії /30-ліття УТГІ - УГА/. Будучи членом української спільноти в Канаді УТТ-во стає членом Комітету Українців Канади. Зорганізувавши себе у головних осередках Канади УТТ-во почало думати над координуванням праці всіх існуючих технічних товариств. У тій цілі подано до загальної дискусії на сторінках Бюлетеню Т-ва проєкт "Спільного Союзу Українських Інженерів". Проєкт був дискутований різними товариствами й особами та одержав більше або менше прихильну критику. У кожному разі, відновлення ідеї консолідації українських технічних товариств, започатковане нашим Товариством, набирає щораз більшого зацікавлення в колі укр. технічних товариств на еміграції. Ми сподіваємося, що ця ідея з кожен часі увінчається успіхом.

В останньому часі настали деякі зміни в структурі нашого Товариства. Товариство, примушене канадійським законом не вживати в офіційних назовах слова "інженер", змінило свою назву на "Українське Технічне Товариство". Далі Управа Т-ва, перевантажена працею, що відбувалося на внутрішньому організаційному житті в Торонто, уважала доцільним відділити справи внутрішні Торонто від загальних репрезентаційних та у зв'язку з цим і вирішила створити Відділ Т-ва в Торонто, який присвятив би більше часу й уваги справам в Торонто.

Управа залишає за собою: а/координувати працю Відділів, організувати нові Відділи та видавати Бюлетень Т-ва, б/утримувати зв'язки з членами Т-ва, неорганізованими у Відділах Т-ва, в/утримувати зв'язки з іншими технічними товариствами і репрезентувати УТТ-во перед КУК.

Піврічна практика у зміні структури Т-ва potwierдила доцільність вичезгаденої зміни та дала можливість Управі краще вести справи УТТ.

Інж. Лев Пилявський

ЗВІТ ІЗ ПРАЦІ ВІДДІЛУ ТОРОНТО

Відділ УТТ-ва в Торонто зорганізувався у місяці лютні 1954.р. На Загальних Зборах Відділу вибрано Управу в такому складі:

інж. В. Тодорів-	голова
" В. Яриш-	заступник голови
" Л. Пилявський-	секретар
" Я. Федько-	скарбник
" Б. Мазяр-	член Управи

Плянком праці Управи є частими сходами з доповідями активно включити всіх членів у працю Відділу. При Відділі існує механічно-електрична секція, якої провідником є інж. М. Цибульський. Секція підбула двох сходів з рефератами: 1. інж. М. Юзича: "Автоматичні контролі", 2. інж. В. Янішевський: "Магнітичні зміцнювачі". Зосени планується зорганізувати лісово-агрономічну секцію, де члени Т-ва могли б обмінюватися думками зі свого зв'язу.

Відділ зорганізував разом з КВ НТШ спільну сесію, на якій прочитано 5 доповідей.

У місяці квітні навізано контакт з новозаснованою копальнею титану і заліза в провінції Квебек. У положині травня представники, передискутувавши з власниками умову, прийшли до переконання, що є корисним для українських інженерів приступити із фінансовими вкладами до новозаснованої копальні. Новозаснована копальня, крім матеріальної користі для кожного уділовця може бути місцем фахової праці для українських фахівців. Під сучасну пору власник, француз, уже zatrudнив двох інженерів українців припочаткових верченнях на терені копальні. Переговори з управою копальні ведуться далі і управа сподіється, що вони увінчаються успіхом із користю для членів-уділовців та Відділу УТТ-ва.

При плануванні бюджету на 1954.р. Управа Відділу призначила \$50 : на УТГІ, \$25 на У.В.У. та \$25 на УСО в Торонто.

На станній сезон Управа планує назуку сходин з рефератами та заберу для членів Відділу.

Відділ нараховує 52 членів, які переважно перебувають на терені міста Торонто.

Інж.Омелян Сламон

ЗВІТ ІЗ ПРАЦІ ВІДДІЛУ ВІНДЗОР

Дня 18 квітня 1953.р. заснувався Відділ Українського Технічного Товариства у Віндзорі. Кілька днів пізніше, з ініціативи членів Відділу, постас будівельна спілка "Зеніт", до якої вступили майже всі члени Відділу.

Праця Спілки розвивається добре і є надія, що незабаром буде вона ще краще.

Відділ сходиться рідко, бо всі біжучі справи Відділу полегджують ся на сходинах Спілки, які відбуваються кожного тижня.

В червні 1953.р. відбувалася стріча з представниками Т-ва Українських Інженерів у Дітройті, під час якої обговорювано справу нав'язання тісніших взаємин між обома організаціями. На жаль з технічних причин ті стрічі не могли в дальшому відбуватися.

Відбувалися тех сходини Управи Відділу і Верифікаційної Комісії, на яких обговорювано справу притягання нових членів з-поміж тих, що народилися у Канаді.

Відділ у Віндзорі нараховує 10 членів. 3 них тільки малий відсоток працює у своєму фаху. Більшість працюють фізично.

Два члени нашого Відділу-інж.Теодор Зубрицький та інж.Петро Яворський - прийняті в члени "Асосіейшн оф Профешинел Енджінієрс оф Провінс оф Онтеріо".

7. У запитах інж.А.МІЛЯНИЧ просить докладніше з'ясувати участь укр.інженерів у монтрсальській копальні та запитує, чи укр.інженери могли б приступити з фінансовими вкладами до ведення копальні.

Найбільш обзнайомлений зі справами копальні, інж.ТОДОРІВ відсилав за інтересованих у цій справі до його інформативної статті в Бюлетені Ч. 1-2. УТТ-ва та запрошує делегатів з Дітройту на сходини з представниками фірми, які мають відбутися 1.8.1954.р. в домі Т-ва.

На запит інж.С.РЕМЕЗИ скільки Відділів має ТУІА відповідає інж.Д. ЛІСОВСЬКИЙ. ТУІА має свої відділи у Філадельфії, Дітройті, Клівеленді, Шікаго та Централю в Нью-Йорку, де відділ репрезентує Централю.

На запит інж.М.КМІТА про відношення ТУІА, Відділ Дітройт до Технічного Товариства в Дітройті відповідає інж.Д.ЛІСОВСЬКИЙ, що ТУІА вирішило початково "техніків" не приймати до Товариства, і тоді техніки зорганізували незалежне "Товариство Техніків", базуючи свій статут на статуті ТУІА. Між обидвома Товариствами є товариське співжиття та виміна Бюлетенів.

8.

Інж.Богдан Бумий.

ПРОЄКТ СКЛИКАННЯ З'ЇЗДУ ТУІА І УТТ В КАНАДІ

Ми почули декілька думок про нашу сьогоднішню зустріч, яка, як це і.

підкреслено, має суто-товариський характер.

У продовженні нашої взаємної виїзної думки, я хочу сказати декілька слів про ще одну зустріч, зустріч більшого офіційного характеру, яку ми хотіли б бачити конкретним доконаним ділом і то по змозі в найближчому часі.

Я маю на думці З'їзд представників центральних органів наших обох Технічних Товариств. Коли йде мова про цей з'їзд, то ми розуміємо під ним остаточні приготування для з'єднання цих обох професійних організацій з їх 500 членами для виконання спільними силами кращої й успішної праці в рамках наміченої статуту програми.

Задум про спільну працю між Технічними Товариствами Канади й Америки сягає так далеко, як їх коротка 5-літня історія. Спершу говорилося про співпрацю між поодинокими членами, далі підносилося ці справи на засіданнях і ширших сходах, а коли цей задум скристалізувався в конкретний план, почали його обговорювати на сторінках офіційних органів Товариств. По обох сторонах. Реалізування співпраці інтерпретовано на різні способи, з'явилися різні конкретні пропозиції щодо неї, як також деякі розбіжності при намічуванні схем. Але в одному всі були згодні, а саме в тому, що ця проблема не може бути розв'язана через випускання проєктів на сторінках преси, чи шляхом листування. Для її розв'язки треба ближнього контакту компетентних чинників, потрібно, щоб представники обох Товариств стрінулися особисто на діловій нараді, устійнили одностайну лінію і склали угоду спільної праці за точно наміченим планом, який опирався б на всіх дотеперішніх конкретних пропозиціях.

Такий з'їзд уже плановано навіть з докладними подробицями, проте до цього часу він не відбувся за винятком декількох зустрічей товариського характеру.

Для кращого навісвітлення планованої співпраці і з'їзду я хочу поклакатися на нашу офіційну пресу.

У "Вістях" ТУІА ч. 3/52 в розділі про життя Товариства читаємо між іншими: "Управа Товариства Українських Інженерів і Техніків у Канаді пропонує з'їзд інженерів з Америки і Канади в Торонто в днях 5. та 6. липня 1952. Метою пропонуваного З'їзду мало б бути наві'язання тісніших взаємин канадійського Т-ва з нашим.

Управа канадійського Т-ва сподівається, що тісний зв'язок між обома Товариствами впливатиме корисно на їх розвиток та завершиться створенням одного інженерського товариства на американському континенті та одної пан-американської інженерської репрезентації.

Управа /цебто Управа ТУІА/ обиркувала пропозиції канадійського Товариства й вирішила взяти участь у з'їзді, але розглянути його як товариську зустріч, а постанови з'їзду, як підставу до дальшої дискусії над поставленими питаннями, які можуть бути вирішені тільки на Загальних Зборах ч. 4/52 ст. 71.

Вже з чергового числа "Вістей" довідуємося, що "пропонований на 5. липня з'їзд укр. інженерів не відбувся". ч. 5/52 ст. 87.

Коротко після цього, у днях 31. серпня і 1. вересня 1952., відбувся в Торонто заходом Т-ва Українських Інженерів і Техніків Товариський з'їзд інженерів, планований раніше на 5. липня, на якому було присутніх 40 інженерів з Канади та 4-ох гостей зі США.

Метою З'їзду між іншим було обміркувати спільність праці та видавання спільного пресового органу.

Присутні на з'їзді ствердили в дискусії, що у зв'язку із згаданими проблемами треба буде перебороти багато перешкод фінансового і правного характеру, але це всеможливе досягнути, коли для цього сконцентрувати спільні зусилля.

На цьому з'їзді схвалено декілька важних резолюцій, укладані в дусі вищезгаданих справ.

Цей з'їзд не doprowadив до бажаних результатів, проте знайшов від-

гук по обох сторонах, у Канаді й Америці, і не тільки централі, але також також і "провінція" забрала голос.

Відділ у Дітройті в своєму обіжнику ч.3/53 і, як відгук на пропозиції висунені Технічним Товариством Канади, пропонує підходити до проблеми "спільної праці" практично етапами, а саме:

1. Нав'язати живу співпрацю між інженерами Канади й Америки. Коли це вдасться, тоді
2. Виготовити спільний план праці і приступити до спільного видавання поважного технічного журналу. Коли поборені будуть усі труднощі, тоді
3. Приступити до спілки-/юнії/ обох товариств, що мають канадську і американську управу, але мають між собою умову "спільної праці". Це є теж згідне з постановами міжнародного права.

Рівночасно Відділ у Дітройті запропонував свою готовість перебрати на себе зв'язок між централєю ТУІА і Технічним Товариством Канади з огляду на його близьке положення до Торонта. Не маючи напрямних і позно: - властей, Управа Відділу в Дітройті шукала зв'язку з Торонтом на платформі товариських взаємин, чого вислідом є сьогоднішня товариська нарада.

Дискусія над справами співпраці, ведена на сторінках преси по обох сторонах, є дуже корисна і предметова. Вона поглиблює і аналізує проблеми, поширює засяг, однак не доводить до завершення.

На нашу думку, ми вже давно знаходимося в такій стадії організації, коли то від слів належало б перейти до діл, до реалізування наших задумів.

Зустрічаючись тут на зовсім товариській платформі, ми не можемо докладно визначувати шляхів, яким способом та на яких умовах розв'язати цю проблему спільної праці між нашими Технічними Товариствами. Аналізуючи ці питання, ми тільки ще раз їх зичислемо і пригадуємо про ті справи, які повинні бути включені до порядку нарад.

На цьому місці ми передусім хочемо пригадати нашим центральним чинникам про важливість і необхідність цієї справи та відповідною резолюцією прискіпити з'їзд представників, де мотто "спільними силами" мало б бути ключем для відкриття дороги до нової вищої організаційної стадії в розвитку наших Товариств.

Після такої підготовки належало б скликати загальний з'їзд інженерів Канади й Америки. Це повинно статися також в можливо короткому часі. З'їзд мусів би продовжувати спільний з'єдинений фронт і приступити до обговорення і реалізації ще одного важного діла про що буде мова в черговому дискусійному рефераті.

Проф. др. інж. Євген Вертипорох

ПРОЄКТ СКЛИКАННЯ З'ЇЗДУ ТУІА ТА УТТ В КАНАДІ.

Одним дуже важним виявом праці кожного товариства є з'їзди членів, взаємне пізнання, виміна думок і поглядів. Українське Технічне Товариство відбувало свої Конгреси у Львові, що мали вже свою славу, де крім загальних питань присвячувало багато часу науковим і практичним осягам членів через виголошування відповідних рефератів. Щоправда, країни нового поселення поставили до нас інші вимоги, ніж вони були в нас на батьківщині, проте такі з'їзди членства улаштовують всі фахові товариства і з'їзди мають ті самі цілі і завдання, що й передтін. Тому думаю, улаштування періодичних з'їздів братніх інженерських Товариств Америки й Канади є не лише потрібне, але й кончне і щодо їх доцільности не треба нікого спеціально переконувати.

Тримання зв'язку між інженерами українського роду.

Масова еміграція з Європи розпорошила українські інженерські сили по всьому світі, але найбільші скупчення інженерів опинилися в США і в Канаді. Силою факту постали тут окремі інженерські товариства і настала konieczність зв'язку і співпраці. На жаль, багато часу проминуло заки пришло зрозуміння, що співпраця є потрібна й корисна. На мою думку, можливо, що тут відіграв роль факт, що Америка є провідною потугою в світі, тим самим ніби все і всюди Америка повинна бути в провідній ролі. Тому треба було часу, щоб у багатьох колег із США з'явилося переконання, що треба колег із Канади і їх Товариства трактувати як щось корисне і потрібне. Дарма, що цей утрачений час не був ні корисний ні доцільний, але добре, що це вже чинило минуло. Зв'язок є незвичайно важним фактором у світі, а до нього треба зачислити теж відписування на листи, що є підставою зв'язку. На мою думку поняття під "зв'язок" треба підтягнути теж заходи охопити колег, що є поза США і Канадою в інших країнах, крім Європи. Зв'язок повинен бути не механічний і не односторонній. Коротко: повинно бути з'ясування до частого і точного листовного зв'язку-для обговорення всіх дискусійних і спірних точок між братніми інженерськими організаціями США і Канади.

Виника думок і досвіду за допомогою доповідей тощо.

Найважливішим способом виникли думок це є з'їзди з доповідями, рефератами, довідками і споминами. Спинюся ближче над споминами тому, що у нас до них не прив'язується майже жодної ваги, проте в споминах є якраз представлений життєвий досвід автора. Відходять від нас люди і з ними йде все, що вони знали: наприклад покійний др. Лонгин Цегольський, І. Мазепа і ін. Дамі-ще один приклад: у Данцігу при Політехніці існувала численна і дуже життєздатна студентська громада, через Данціг ішло наше життя, організація спротиву окупантам нашої батьківщини. І все це минулось! Майже згадки ніде не має з прийомом натяків на те у споминах Мартинця. Тому дуже апелюю до колег: пишіть свої спомини, заховайте других, головно колег, яких доля занесла в далекі закутини світу/до списування своїх спогадів. Дехто твердить, що це ніби не по технічному-писати спомини, але це твердження не є ані логічне ані стійке. Минули часи, коли вистачало було працювати/дихавувати/ і знати лиш хату, але треба робити також і щось вартісного для української спільноти.

Справи важні для української інженерської спільноти.

Не треба тут підкреслювати, що ми мусимо брати до уваги, що ми є українського роду і мусимо скрізь солідарно виступати, де тільки цього вимагає українська расія стану, а не лише фахова потреба. Хоч Українське Інженерське Товариство як декому здається нічого не дає, однак ці колеги, які так думають, дуже помиляються, бо Українське Інженерське Товариство - дає нам у першу чергу те, що ми там почувасмося інженерами-українцями. У країнах нового поселення це є дуже важне і найцінніше.

Згадую тут один факт, що дотичить зв'язку й інтересів Українських Інженерських Товариств. Існують подекуди аномалії, що деякі колеги належать до братнього Товариства другої країни - і їх там приймають у члени, не спитавши другого кращого Товариства-чому саме ті колеги не хочуть чи не можуть належати до свого Товариства? Такі речі абсолютно неможливі між братніми Товариствами без запитання чи засягнення інформації про когось, що не порушує демократичних засад ні США ні Канади, а який з нас знає з досвіду, як у цих обох країнах цінять т.зв. референції.

Кінцovi завваги.

Інженери, як незалежні і заможні люди /якщо не зараз то в короткій будучині/ повинні і можуть присв'ятити більше уваги суспільній праці за власною вподобою. На жаль, ще дуже, а дуже багато колег ходить самопас і, поза своїм фахом, не працює ніде суспільно. Тут треба пригадати собі наших старших колег інженерів, що жили і діяли в Західній Україні.

Відрадниим явищем є поставлення інженерських спілок і відкриття інженерських б'юр. Добре було б, як би постала організація така як був "Kip" у Львові.

Відчувається потреба одного репрезентативного технічного журналу, у котрім редакція поміщувала б теж праці молодих колег і подавала короткі звісти рефератів тощо, чого дотепер не було роблено.

Мая враження, що чергогий З'їзд УТІА і УТТ всі ті питання вирішить для добра української інженерської спільноти.

Інж. Атанас Мілянйч

СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

Вступні завваги: Не передаю в цій короткій доповіді нічиїх думок ні поглядів крім особистих. Не думаю, що в предложених рядках розв'язую проблему, але глибоко переконаний, що порушений аспект найважливіший у цілій проблемі.

Питання світового об'єднання інженерів має свою історію.

Крім обмірковувань, дискусій і розвідок - це питання зпорше поставлене було реально на І-му Конгресі Українських Інженерів, що відбувся у травні 1932 року у Львові. На цьому Конгресі покликано до життя світове об'єднання інженерів під назвою: "Федерація Організацій Українських Інженерів", схвалено статут цієї Федерації й вибрано керівні органи.

Завдання Федерації були пристосовані радше до праці в українському середовищі, ніж серед чужинців, і в цьому може й дістати причина, що Федерація, якої властивим завданням було обслуговувати розпорошених по широкону світі інженерів-українців, не розвинула своєї діяльності. Формальною причиною неспіху була відмова польського уряду/на якого терені маж бути осідок Федерації/ затвердити статут і дати дозвіл на дію.

Справа з реалізацією Федерації припинилась, але думка про світове об'єднання не покидала інженерів, не зважаючи на бурхливі світові події. Сторшу ролі світового союзу намагався виконувати пражський "Союз Організацій Інженерів Українців на Еміграції", що проіснував до другої світової війни. Згодом, коли кількість інженерів закордоном України помітно збільшилась, питання світового об'єднання стає щораз більше покуючою потребою й ним займаються майже кожні збори краєвих об'єднань, схвалюючи різні резолюції у цій справі.

Розгляньмо наскільки створення світового об'єднання інженерів має реальні підстави, що треба класти в основу завдань такого об'єднання і вкешті наскільки покликання до життя об'єднання буде корисним для української справи взагалі, а для інженерів, як таких, зокрема.

Федерація 1932 року ставила собі завданням головню дві справи:

а/захист /професійних/ інтересів своїх членів, і

б/піднесення технічного знання.

Очевидно до цього доходила ще організаційна діяльність, публікації й ін-

ші речі ,які являються радше засобами до намічених двох головних завдань.

Якщо йде про майбутній світовий союз,то він мусів би,на мою думку,вилучити зі своєї програми професійні справи майже зовсім.Вони були б йому поперше не підсилу,а подруге-державні міжнародні взаємини ледви чи толерували б якінебудь заходи заграничного професійного т-ва.

Знова-ж відносно плекання технічного знання серед членів,то те завдання мусить підпасти великій модифікації з уваги на те,що кожний член може успішніше користуватися високоякісною чужомовною літературою і іншими засобами студій.

Виходило би отже,що завдання положені в основу Федерації,зараз не вповні реальні для майбутнього світового союзу.

Рішальчим чинником для зведення майбутнього союзу є бажаний час його існування. - Якщо є якийсь сенс оформлювати союз,то він мусить існувати перманентно.А тоді не може він гуртувати тільки інженерів,що вийшли з України/емігрантів/,але мусить втягнути у своє членство інженерів-українців,автохтонів країн закордоном,та зокрема пильно дбати про притягання в свої ряди нового інженерського нарізку.

Такий підхід вимагає,щоби поставлена в основу союзу головна ціль,була однаково приємлива й цікава для всіх членів,без уваги чи вони вийшли з України,чи родились і виховувались закордоном.Позатим і тим не менше поставлена головна ціль мусить відзеркалювати властиву суть існування закордоном союзу інженерів - українців,а саме - у відношенню до їхньої духовної Метрополії,до України.

На нашу думку,такою засадничою ціллю може бути тільки одно:

ЗБЕРЕГТИ ЗА КОРДОНОМ ІНЖЕНЕРА УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ.

Все інше,щоб воно не було,буде радше засобами для досягнення повної цілі, а не властива ціль.Назовні,для чужого світу,а може і для початкуючих членів,треба буде видвинути завдання,що виглядатимуть,як ціль,хоч вони в нашому ставленні справи будуть тільки засобом до цілі,а саме:

а/інформувати світ про наукові,технічні і господарські досягнення українських інженерів закордоном,

б/допомагати інженерам добувати вище згадані осяги,

в/інформувати світ про наукові,технічні і господарські проблеми української Метрополії устами,чи пером,українських інженерів.

Звичайно можна додати й інші засоби,якщо тільки вони підходять інженерам й допомагають досягнути згадану засадничу ціль.

Та все таки на першому місці між засобами треба поставити набутий зв'язок,тісний духовий і діловий зв'язок.Щоби такий зв'язок налагодити й втримати,треба,щоб Федерація зв'язувалася безпосередньо з кожним членом,деячи йому, к о ж н о м у з н и х, з а в д а н н я-р о б о т у, яка відповідала б його зацікавленню,його можливостям і здібностям.Контролювання проробленої роботи було б необхідне.

Чи є реальні можливості давати згадані завдання українським інженерам? - Безперечно є,хоч це далеко нелегка справа.

Форма цих завдань може бути різна,прим.:лиміна досвідом у журналі,система наукових дослідних інститутів,форма кореспонденційних клубів,співдія в господарських інституціях/банки,імпортно-експортні фірми,викуп існуючих надійних підприємств і т.д./тощо.

Підмет цих завдань-це,по знозі,українська тематика,але не обов'язково.Засяг зацікавлень - це передовсім техніка і зв'язані з нею ділянки,дальше господарство,і це мабуть все.Професійні справи входили б тільки порядком інформування про стан і можливості.

Реєстрація проробленої роботи мусить бути дуже дбайлива,в журналі чи в інших публікаціях,або таки в книжках.

Інженер на чужині, що виконує, хочби найменші завдання своєї української централі і в зв'язку з тим відчуває, що він українцям потрібний, є значно більше, а може й зовсім відпорний на денационалізацію себе й своєї родини, як інженер, що про нього всі забули.

Світовий союз - Федерація, прикраєна до такої дії мала б усі вигляди просперування й довговічності. Вона мусіла б, як ми вже згадували, об'єднувати не тільки свіжу еміграцію, але, і то від початку, друге й третє покоління давніх імігрантів.

Інакше подумана установа була б набуть короткотривалою й скоро стала б геттою, заки вмерла б.

Як дійти до такої організації й як її постанови підготувати - це повинно бути темою окремого доповіді.

Інк. Михайло Кміт

СВІТОВЕ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ

Справа Світового Союзу Українських Інженерів, /Об'єднання, Федерації, чи якій б не було іншої назви/, викристалізувалась за час від I Резолюції УТІА в 1960 р. досьогодні, постільки, що ми вже повинні застановитись сьогодні над питанням, що нам далі в тому напрямі робити. 5 років було досить, щоб зібрати думки інженерів та їхніх Товариств відносно тої важкої з організаційного та престижового огляду, кзестії. Одна є тільки думка всіх, що щось треба зробити в тому напрямі. Але що і як зробити це все це питання - одверте для дискусії. Ми вже справу пізнали настільки, що могли б реально думати, а не блукати в мряці теоретичних міркувань. Я хочу триматись засади "не кусаймо більше, як можемо", - при чому не будьмо інженерами без уяви, аспірацій та інспірації.

Для підсилення поняття, а може для деякого з нас і теж для пізнання цієї проблеми, я подаю коротко її історично-еволюційний перебіг на теренах нашого еміграційного поселення. Духовим батьком відновлення справи, /коли мати на думці Федерацію Українських Інженерів/, є член нашого Товариства інж. Арсен Шумовський, що зараз живе у Вінніпегу. За його почином мабуть УТІА винесло першу резолюцію в тому напрямі: "Доцінюючи вагу інженерського стану в економічному житті модерної держави звертаємось до всіх інженерів у широкому світі із закликом творити власні станові організації, що їх завданням був би Світовий Союз Українських Інженерів". Це була тільки думка, кинена в світ на яку щойно по двох роках підгукнувся той же Шумовський статтю у "Вістях" Канадійського Товариства Українських Інженерів у лютому 1962 р. під заголовком: "Справа Центральної репрезентації українських інженерських організацій і їх пресового органу." І та стаття залишилася б була тільки думкою, подібно як і вицезгадана резолюція УТІА, якби не скликання улітку того ж року Товариський 3'їзд Українських Інженерів Америки й Канади, якого одним з головних точок програми було саме обговорення цього питання в ширшому колі українських інженерів не тільки Канади, але декількох з Америки. За субстрат до теми дискусії послужило моя доповідь: "Можливості створення центральної репрезентації Українських Інженерів та їх пресового органу", що була тільки низкою теоретичних міркувань.

Психологічною підготовкою до порушення тої справи на 3'їзді, була ширша дискусія на цю тему на сходинах Управи Т-ва Українських Інженерів і Техніків Канади, і труднощі та домагання у видаванні "Вістей"-органу Товариства Укр. Інженерів і Техніків Канади. Управа Т-ва Канади звернулася до Т-ва УТІА письмом /дивись "Вісті" Канади 52.ч.4./ на яке, на жаль, Управа УТІА не дала відповіді.

Одно з резолюцій 3'їзду уповістила Управу Тов. УІТ Канади опра-

цязати конкретні пропозиції до оформлення "Всесвітнього Союзу Українських Інженерів, згл. "Центральної Репрезентації чи іншого об'єднання". /Дивись Бюлетень ч.2. Канади/. Управа Т-ра Канади приготувала, кілька місяців по 3'їзді, проєкт форми та завдань Світового Об'єднання Українських Інженерів і Техніків, і копії проєкту повисила до Товариства Укр.Інж. Америки, Німеччини і Англії, як також до своїх філій, з проханням заподати їхні завваги, щобто-застереження, поправки, додатки та пропозиції. Найбільш важким для Управи УТТ, як і проєктодавців Союзу, було почути думку в тій справі Управи ТУІА як найсильнішого партнера до такого союзу. Тодішня Управа ТУІА виказала, на жаль, дуже слабе заінтересовання для тієї справи і практично не прийняла, надісланого їй проєкту, до відома. В надісланому офіційному листі Управа ТУІА, тримаючися дослізно 1-ої резолюції, станула на становищі, що об'єднання чи інша якась форма злуки чи Репрезентації є можлива тільки між уже зорганізованими становими організаціями, і то сильними, і як довго цей постулат не є сповнений не можна думати про світовий Союз Українських Інженерів, як про своєрідне завершення змагання Укр.Інженерів під організаційним аспектом. Трудно опертися ілюзії вартости того рода постулату, якби ми не бачили сумної нашої дійсности, в якій ми, українські інженери, тепер знаходимося. Поза тим не знаю, яким обов'язуючим критерієм можна користуватись при оцінці вартости Товариства Укр.Інженерів і сумніваюсь, чи при наших обставинах і наших цілях, потрібно на це звертати нашу головну увагу. Тим то і можна собі пояснити той факт, чому ТУІА ще й досі, по 5 роках від 1-ої резолюції, в тому напрямі нічого не зробило. Потішачим об'явом, почимо всього, є 2-га резолюція, схвалена на Загальних Зборах ТУІА при кінці '953.р., яка звучить: "Розглянути можливості відновлення діяльности Федерації Українських Інженерів, покликаной до життя 1-им Світовим Конгресом Укр.Інженерів у травні 1932.р., у Львові", а яка різночасно вказує, що ідея Союзу, Федерації, /чи як там інакше/ ще не є остаточно погребана і дорога до її втілення у реальну форму є ще одверта. До тієї резолюції можна мати тільки те застереження, що ми не шукаємо за найліпшою розв'язкою проблеми при відомому нам уже стані зорганізованости Українських Інженерів і не стараємось у тому напрямі чогось конкретного зробити, а чіпляємось ніколи не діючої федерації з 1932 р. Підхід до тієї справи Відділу ТУІА з Дітройту заподаний у ч.3. з 1953,р. їхнього Бюлетеню-здійснювання Об'єднання Укр.Інж. послідовними етапами-виглядає найбільш реальним і обіцяючим. Сподіваймось, що Управа ТУІА зобов'язана резолюцією Загальних Зборів, розгляне не тільки можливості об'єднання диктовані з 1954 роком.

На тому місці мушу висловити мого здивування, що Управа УТТ Канади по зібранні даних відносно завваг до проєкту Світового Об'єднання Українських Інженерів і Техніків, не винесла рішення, що належить із започаткованою нею акцією далі їй робити. Я особисто прийшов до переконання, що розісланий проєкт Союзу, опрацьований за певним шаблоном, був і є досі нездійсненим в нашій дійсності ідеалом, бажанням, і що в переходовому часі треба вперед підготувати ґрунт до такої акції. Виходом з інтрасу, в якому ми опинилися, уважам в першу чергу створення одного пресового органу, що був би найбільше сприйняткою для всіх формою збірною обміну думок дотною тої покищо нездійсненої ідеї. При наших матеріальних і духових засобах, при наших організаційних спроможностях і охоті до суспільної праці - тим центральним пресовим органом могли б бути "Вісті" ТУІА з тим, що з'явсь загаль Українських Інженерів і Техніків, із усього світу, мав би обов'язок його матеріально підтримати і вважати його своїм офіційним і професійним органом. За допомогою редакційної колегії журналу, кожна зорганізована група інженерів чи техніків могла б партиципувати у видаванні журналу залежно від своїх матеріальних і духових спроможностей. Що це не є нереальне

але можливе, може послужити факт, що тим способом ще в минулому році договорилась Управа УТТ Канади з редакцією "Вістей" Америки в справі відступлення кількох сторінок друку за придбання певної кількості передплатників. Успіх у тому напрямі буде запевнений, коли обидві сторони виконають свої зобов'язання, якщо буде обопільна доброзичливість, виrozumіння і шире бажання співпраці. Нав'язуючи до вище наведеного, треба ствердити, що йдемо до кращого. Про це свідчить поставлена на першому місці резолюція 6-тих Загальних Зборів ТУІА, яку належить схвалити, а яка звучить: "Загальні Збори ТУІА просять Управу довести до відома всіх українських інженерських товариств і поодиноких інженерів у вільному світі, поруч з привітанням, наше бажання якнайтіснішої співпраці у спільних завданнях".

Повертаючись до справи Світового Об'єднання Укр. Інженерів, можемо часом зрезигнувати з багатьох постулатів, які можна б ставити до Об'єднання і за першим етапом повести таку акцію, яка запевняла б якнайкращий і, на мою думку, найважливіший успіх. Цією акцією є створення центрального журналу укр. інженерів і то не по назві, а по суті.

Ця акція не виключає того, щоб вести розмови на тему цілості проблеми під назвою Федерації, Союзу чи Об'єднання і якнайшвидше знайти спільну мову.

Для ЗДА, що скупчує в одному гурті найбільшу кількість інженерів, ця справа більше престижна ніж пекуча, але для нас як загалу, розсіяних по всьому світі українських інженерів і техніків, ця справа є першою вагиттевою. І під тим аспектом кусимо розглянути цю таку пекучу - "нашу" проблему.

10. У дискусії, по доповідях, інж. Ю. ПЯСЕЦЬКИЙ зауважує, що головним недоліком наших товариств є брак та мале заінтересування українським становим товариством молодих інженерів, новоприбулих та уроженців Америки й Канади. Як можливість притягнення того молодого елемента до товариства вважає дискусіант, що треба зміцнити ідеологічну побудову Товариства. Далі ухває, що першим кроком до об'єднання українських технічних товариств є один друкований журнал замість кількох брошурових видань.

Інж. М. ЦИБУЛЬСЬКИЙ думає, що великий процент молодих інженерів є членів УТТ-ів. На території Товариства вони мають змогу звикати до публічних виступів, що є дуже важке, як тех мають змогу поділитися своїми досягненнями в науці. Дискусіант зауважує, що одинокий друкований журнал "Вісті" не поміщує коротких резюме із рефератів, дарма що такі відходять до редакції. Вищезгадані резюме були б захоютою для других інженерів/пересвяжко молодих/ виступати з власними доповідями, та інформували б загал про наукову працю українських інженерів.

Інж. М. ПУЗЯК підкреслює вагу й конечність одного технічно-науково-журналу та вказує на зобов'язання укр. інженерів до студіюючої молоді. Пропонує організувати стипендійний фонд і складає перший \$10. на цю ціль.

Інж. А. МІЛЯНИЧ зауважує, що завданням дискусії є шукати основ, на яких можна б побудувати Світову Федерацію Українських Інженерів. Стверджує, що засадничих розходжень поміж ТУІА і УТТ в Канаді немає. Найбільша помилка - це дування категоріями емігрантів. Світовий Союз є справа передчасна і взагалі еміграційний Союз буде важко створити. Першим кроком до підготовки союзу є видавання спільного американсько-канадійського журналу. На плянованій зустрічі треба створити фінансову базу для видавання вищезгаданого журналу. Мотом зустрічі було 6: 1/ посилення співпраці обох Товариств, 2/ справа технічно-наукового журналу північної Америки.

Інж. Г. КРОХІАЛЮК пропонує, щоб у резолюції, винесеній на сьогоднішньому З'їзді, були охоплені три точки, як програма нарад майбутнього З'їзду обох Товариств: 1/ посилення співпраці, 2/ постійне видавання спільного журналу, 3/ обговорення справи віднови Світової Федерації Укр. І.

женерів. Також пропонує, щоб інж. А. Мілянич виготовив доповідь, на планований 3'їзд, про зміну ідологічних залогень наших Товариств.

Інж. Б. СТОРОЖУК пропонує не обмежувати 3'їзду до представників обох Централь, і зауважує, що ширший 3'їзд усього членства дав би кращу запоруку, що різниці думок будуть вирівнані.

Інж. А. МІЛЯНИЧ пропонує, щоб надати 3'їздові не тільки організаційний, але також науковий характер, що дозволить узяти в ньому участь усьому членству обох Товариств.

11. Вибрана Резолюційна Комісія в складі інженерів:

М. Кніт
Р. Крохмалюк
А. Мілянич
Р. Романчукевич
О. Сецінський
В. Тодорів

виготовила

РЕЗОЛЮЦІЇ ЗУСТРІЧІ:

Представники Відділів: ТУІА Дітройт та УТТ Віндзор і Торонто, зібрані на Товариський Зустріч дня 31.7.54. у Торонті, після заслухання звітів про діяльність на місцях та після обмірковування можливості співпраці між інженерами ЗДА і Канади, прийшли до висновку, що посилення такої співпраці є можливе і дуже бажане.

У зв'язку з цим рішено одногосно звернутися до обох своїх Централь з пропозицією і проханням поробити всі заходи для посилення взаємин між обома Товариствами та їх членами. Обмірковуючи деталі такого посилення співпраці, присутні дійшли до висновку, що треба:

1/Довести до ширшої Зустрічі/3'їзду/обох Товариств, у можливо найближчому часі, при чому було б бажаним, щоб ця зустріч мала не тільки організаційний, але також технічно-науковий характер.

2/Вибрати місце: 3'їзду з технічних причин якусь місцевість у Канаді/напр. Насґара Фолс, Ст. Кетеринс, чи ін./.

Зупинючись на організаційних справах, які треба би порушити на 3'їзді, висунено як найважливіші:

- а. Накреслення плану посиленої співпраці обох Товариств.
- б. Створення технічних і фінансових підстав для видавання репрезентативного технічного журналу, що було б реальним кроком до можливості відновлення Федерації Українських Інженерів із 1932.р.

Для мериторичної і технічної підготовки того 3'їзду учасники Зустрічі вважають кінцевою новою стрічу делегатів обох Централь.

При схваленні цієї резолюції три інженери стрималися від голосування. Причиною цього була їх незгідність з точкою 2/, а точніше із пропонуванням місцевості, де мав би відбутися 3'їзд у Канаді.

У рамках зустрічі відбулася спільна вечора, під час якої учасники об-

випрацювали думками та дискутували на різні актуальні теми із життя та діяльності Відділів.

Учасниками Зустрічі було 27 осіб. Спільною знішкою закінчено Зустріч Товариств.

-----O-----

